

jo Klagerne over, at baade Tilstrømningerne til Realkole- og Latinskoleeksaminerne ogsaa blive saa uhyre, saa man maa gribe til drakoniske Forholdsregler derimod.

Det er vel en Parole, der er udgaaet fra allerhøjeste Steder, formodentlig fra den højtærede Kultusminister selv, at man ved Eksaminerne skal gaa frem med en Grumsomhed, der næsten minder om Barnemor-del i Bethlehem. Jeg tror, det er en ganske anden Vej, man bør slaa ind paa end den, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Iste Valgkreds har anbefalet. Hør gerne jeg end ser, at Lærerne ved de private Skoler i Kjøbenhavn blive bedre stillede, vil jeg dog anse det for en langt vigtigere Sag, at vi overhovedet her i Landet saa et betydelig færre Antal baade af Real- og Latinskoler og saa et betydelig færre Antal Realkoleelever og Latinskoleelever, end vi nu have, og jeg tror, at hvis det højtærede Finansudvalg vilde have sin Opmærksomhed noget henvendt paa den uheldige Udvikling, der paa dette Budget Aar for Aar foregaar her i Landet, vilde det gøre sig ikke saa lidt fortjent af vort Skolevæsen's Udvikling. Jeg vil pege paa ganske enkelte Ting, som jeg mener, der her burde gøres. Der er i mange Aar talt om, at vor Almueskole trænger til en Reform. Det er jo fra alle Sider indrømmet: Kultusministeren har indrømmet det, dette Ting har indrømmet det, og Skolemøderne have talt i denne Retning. Overhovedet har der fra ingen Side været rejst Tvivl om det — men akkurat lige vidt komme vi. Her har i sin Tid været forelagt et Skolelovsforslag, men det har haft samme Skæbne, som de fleste af dette Ministeriums Lovforslag have haft, og den højtærede Kultusminister har derefter i længere Tid ikke ladet høre fra sig i denne Retning. Jeg kunde have Lust til at spørge den højtærede Kultusminister, om det er hans Hensigt i Aar at indtage det samme passive Standpunkt som hidtil. Hvis det var Tilfældet, vilde jeg sætte stor Pris paa, om vi kunde begynde en Skolereform gennem Finansloven. Det kan jo ikke nægtes, at saaledes som Kultusministerens Budget er, gennemføres der faktisk derigennem Aar for Aar en Skolereform her i Landet. Der er kun den uheldige Omstændighed derved, at den gaar i en forkert Retning. Den gaar ud paa at fylde Staten med Eksamenstandidater, for hvilke den ikke har Brug, og jeg tror derfor, at det maa være dette Tings Opgave at føre den Reform, der faktisk foregaar paa Finansloven, ind i et ganske andet Spor ved at støtte Skolerne paa Landet, Landets Almueskoler, om jeg maa bruge det

Udtryk, i en ganske anden Grad end tidligere. Vejen dertil tror jeg virkelig, at de fleste er temmelig paa det rene med. Det, der indenfor Skoleverdenen mere og mere har samlet baade Opmærksomhed og Enighed om sig, er, at hvad man paa Landet skal støtte, er Fortskolerne, der kunne muliggøre det for de egentlige Almueskoler at saa et færre Antal Elever, og derigennem ogsaa komme til en fyldigere Undervisning. Jeg vilde ønske, at vi allerede i Aar paa Finansloven kunde saa optaget en Bevilling til Understøttelse af saadanne Fortskoler, Bogeskoler eller hvad man vil kalde dem, paa Landet. Det er den ene Side, som jeg tror vilde bidrage til at binde adskillige af de Børn, der nu af deres Foreldre sendes til Byerne og derved knyttes til disse, idet de tabe baade Vane og Lust til at leve paa Landet — at binde dem igen til Landet og derved bevare for Landbruget og Landbefolkningen en Del af deres bedste Kræfter. Men jeg tror, at man kunde gaa endnu videre paa Finansloven. Vi have i de sidste Aar haft Spørgsmaalet om Fortsættelses-skoler for. Den højtærede Kultusminister har jævnlig givet Forhaabninger i saa Henseende, og hvert Aar, naar Finansloven er bleven forelagt, har det været den første Ting, jeg har spejdet efter ved at gennemgaa den, om nu Fortsættelses-skolerne endelig en Gang vare komne ind paa Finansloven. Men atter i Aar findes de der ikke. Skønt der har foreligget baade for den højtærede Kultusminister og dette Ting en Række Andragender, som det fra mange Sider var indrømmet vare vel begrundede, og skønt man i en urimelig Grad støtter Realkolerne i Byerne, har det dog ikke været muligt at saa den højtærede Kultusminister og dette Ting, hvis betydeligste Flertal vælges af Landboere, til at støtte de Fortsættelses-skoler, der nu ere ude paa Landet, og som ganske vist arbejde under anderledes trange Aar end de private Skoler her i Kjøbenhavn. Er der Tale om, at Lærere ved de private Skoler her i Kjøbenhavn slide sig møjsommelig igennem, saa vil jeg sige, at Lærerne ved de private Fortsættelses-skoler, der findes paa Landet, leve fuldstændig under Sultkur. Derfor tror jeg, at den Vej, som vi langt snarere skulde gaa ind paa som Modvirkning imod den stærke Tilstrømning til Byerne, og som Modvægt mod den Understøttelse, man yder Real- og Latinskolevæsenet, burde være den, at man støttede Fortskolerne og Fortsættelses-skolerne paa Landet. Der er ogsaa et andet Budget, hvor der gør sig ganske lignende Forhold gældende, og det er den højtærede Indenrigsministers Budget. Der